

В майбутній план Маршала доцільно вносити коригування експортної стратегії з врахуванням існуючих руйнувань та інвестицій, що плануються. Розвиток експортного потенціалу доцільно здійснювати із врахуванням вимог Індустрії 4.0 та збільшенням експорту продукції із високою доданою вартістю.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.
2. Іванов С. В., Осадча Н. В., Разумова Г. В. Стратегічні напрями формування експортної стратегії України: кол. монографія. Modernization of research area: national prospects and European practices: Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. С. 108-138.
3. Іванов С. В., Ляшенко В. І., Осадча Н. В. Стратегічні напрями формування експортної стратегії України в умовах відновлення економіки. *Економічний вісник Донбасу*. 2022. № 1 (67). С. 16-27.

ОСАДЧА Н. В.,

науковий співробітник

Університетського коледжу Корка,

доктор економічних наук

РАЗУМОВА Г. В.,

професор кафедри

аналітичної економіки та менеджменту

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ,

доктор економічних наук

ЗАТИШНЯК В. В.,

аспірант

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Успішний розвиток країни тісно пов'язаний із співпрацею з країнами світу, що передбачає необхідність поступової модернізації, яка повинна ґрунтуватися на впровадженні у виробництво досягнень науково-технічного прогресу з метою виготовлення продукції інноваційного характеру та конкурентоспроможної на зовнішньому і внутрішньому ринках. Слід зазначити, що протягом останніх кількох років Уряд України зосередився на розв'язанні ряду проблем, що потребувало запуску багатьох реформістських і модернізаційних процесів. Останніми роками скорочено кількість дозволів більше ніж на 40 відсотків. Кількість видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, зменшилася на 46 %. Ліквідовано обов'язкову реєстрацію іноземних інвестицій. Скасовано сотні регуляторних актів, які

заважали вільно працювати бізнесу. На сьогодні активно впроваджуються стратегічні для країни реформи – децентралізації, енергоефективності, дерегуляції у будівництві. З реформою децентралізації місцевого самоврядування посилюються роль місцевих громад, їм надаються можливості самостійно організувати життєдіяльність територій, будувати стратегії розвитку. Громади зацікавлені в залученні інвестицій на свої території, що передбачає грамотне використання існуючих ресурсів на підставі існуючого законодавчого поля.

Інвестиційне законодавство України складається із сукупності нормативно-правових актів, які включають: закони України, укази Президента України, постанови уряду, накази відповідних інституцій, які організаційно керують інвестиційним процесом [1-11].

Розглядаючи регіон як місце для вкладення капіталу, інвестор отримує доступ до кваліфікованої робочої сили, провідних ІТ-компаній та міжнародного банкінгу, а також розгалуженої та потужної транспортно-логістичної та енергетичної мережі. В залежності від наміру інвестора та власних інтересів територія пропонує скористатись певними преференціями. Податковим Кодексом закріплено перелік місцевих податків і зборів, які встановлюють місцеві органи, було виділено 4 з них, ставки, яких можливо змінювати з метою надання податкових преференцій бізнесу – це єдиний податок, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, земельний податок, орендна ставка землі.

За рейтингом журналу FDI Intelligence Дніпропетровський регіон входить до ТОП-10 Регіонів майбутнього в категорії «Стратегія залучення ПІ» [12]. Дніпропетровська область посідає перше місце серед українських регіонів за такими показниками як: обсяг реалізованої продукції; обсяг капітальних і прямих іноземних інвестицій; обсяг експорту товарів. На території Дніпропетровської області створено 86 самодостатніх ОТГ. Ці об'єднані громади самостійно залучають інвестиції, впроваджують інноваційні проекти, відновлюють інженерну та соціальну інфраструктуру. Місцеві громади є в Україні точками економічного зростання та центрами інвестиційного тяжіння. ВВП регіону складає більше 10 % від ВВП всієї України (13,6 млрд дол. США). При цьому ВВП на душу населення становить 4 220 дол. США. Тут проживає 1,5 млн осіб економічно активного населення. Область також лідирує за рівнем зайнятості населення працездатного віку з показником в 73,2 %, при цьому рівень безробіття становить всього 8 %.

В регіоні здійснюють свою діяльність 1380 компаній з іноземними інвестиціями. У структурі присутніх у Дніпропетровській області прямих іноземних інвестицій переважають інвестиції компаній, зареєстрованих на Кіпрі. На кінець 2015 р. їх частка становила 40,8 %, а на початок 2021 р. дорівнює 43,7 %. Кіпр, Віргінські острови, Беліз – три «класичних» офшори разом відповідають за 45 % загального обсягу ПІ протягом останніх 4 років. Чималими є інвестиції з таких розвинених країн, як Німеччина та Нідерланди, доля яких у загальному обсягу складає 12,6 та 34,9 % відповідно. За останні

6 років обсяг ПІІ з Німеччини знизився на 16 % та на 20 % з Нідерландів. За видами економічної діяльності найбільший обсяг ПІІ спрямовано у промисловість 3 349,2 млн дол. США (71,8% загального обсягу). Промисловість представлена 239 компаніями з ПІІ. На території регіону розташовані виробництва: ПАТ «ArcelorMittalKryviyRih», ПрАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат», ТОВ «ПОЛСТАР», ПрАТ «Лінде газ Україна» та ін. Найбільшими – інвесторами зазначеного сектору є – Кіпр, Туреччина, Німеччина, Нідерланди та Велика Британія. Друге місце за обсягом інвестицій займає сектор послуг, в який інвестовано 651,1 млн дол. США (14 % від загального обсягу). У цьому секторі на території області працює 526 компаній з іноземними інвестиціями. Найбільше інвестицій надійшло з Кіпру, Німеччини, Ізраїлю, Белізу. Серед найбільших підприємств слід відзначити: ТОВ «Дека Сервіс», ТОВ «Шкода Транспортейшн Україна», ТОВ «Металургтранс», ТОВ з ПІІ «ЄВРОБУС». В оптову та роздрібну торгівлю інвестовано 629,2 млн дол. США (13,5%) ПІІ. Сектор торгівлі представлений 461 компанією – це як великі мережі, такі як АТБ, ЕВА, Varus та Comfy, так і дрібні об'єкти роздрібної торгівлі. Лідерами з інвестування є Кіпр, Німеччина, Велика Британія, Білорусь. Найменша доля ПІІ направлена в сферу АПК та будівництво, обсяг яких склав 21,5 млн дол. США (0,4 %) та 10,7 млн дол. США (0,2 %) відповідно. В секторі АПК працює 56 компаній, серед яких авторитетні та пізнавані світові бренди: ТОВ «MAS SeedsUkraine», ТОВ «НАДСЖДА» («Lesaffregroup»), ТОВ «AGRO KMR», ТОВ «Молочний дім». Найбільші країни-інвестори – Франція, Кіпр, Туреччина та Нідерланди. У будівельному секторі працює 98 підприємств з ПІІ. Серед найбільших: ТОВ «GlasTröschDnipropetrovsk», ТОВ «CaparolDnipro», ПрАТ «Кривий Ріг Цемент», ТОВ «ZAVOD «SWEETONDALE». Найбільше проінвестували Кіпр, Ізраїль, Чехія та Австрія. Область також служить основним ринком праці всього Південного Сходу нашої держави, щорічно готуючи кваліфікованих фахівців для різних галузей. Середня заробітна плата за минулий рік склала 470 дол. США. При цьому найбільш високою вона була в секторі послуг – 609 дол. США. Найбільше зростання заробітної плати у відсотковому еквіваленті продемонстрував агропромисловий сектор +17,2 %, при цьому за показниками 2021 р. саме в цьому секторі залишилась найнижча заробітна плата на рівні 345 дол. США.

Завдяки успішній реформі децентралізації місцеве самоврядування значно посилює свої позиції разом з повноваженнями на місця була передана і відповідальність з ресурсами для розвитку. Дніпропетровська область, яка є лідером країни за економічними показниками розвитку, її донором, має зосереджувати увагу на збереженні таких позицій та їх посиленні. Громади області активно використовують існуючі інструменти для залучення інвесторів, але їх недостатньо для активізації інноваційної діяльності та залучення великих інвесторів. Українська інноваційна система перебуває на стадії реорганізації з метою модернізації економіки.

Одним із перших етапів державних змін мають бути зроблені такі кроки: формування системи ефективної державної фінансової підтримки, спрощення регуляторних процедур, які пов'язані із передачею землі в оренду та суборенду; введення додаткових стимулів або відтворення дії існуючих. Інвестиційна привабливість конкретного регіону великою мірою залежить від інвестиційної привабливості країни в цілому. Ділова репутація регіону, попри певну абстрактність, відіграє вагомий роль у залученні інвестицій.

Список використаних джерел:

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
2. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 5.07.2012 р. № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>.
3. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр#Text>.
4. Про захист іноземних інвестицій на Україні: Закон України від 10.09.1991 р. № 1540а-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540a-12#Text>.
5. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні: Закон України від 17.12.2020 р. № 1116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>.
6. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>.
7. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14.09.1999 р. № 1039-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-14#Text>.
8. Про концесію: Закон України від 03.10.2019 р. № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#Text>.
9. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
10. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків: Закон України від 16.07.1999 р. № 991-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>.
11. Про індустриальні парки: Закон України від 21.06.2012 р. № 5018-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5018-17#Text>.
12. ТОП-10 Регіонів майбутнього. URL: <https://www.fdiintelligence.com>.